

Література

1. Проект Стратегії інноваційного розвитку України на період до 2020–2030 року. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennya/2018/10/22/innovatsiynogo-rozvitku-ukraini.pdf>.
2. Аналіз правового регулювання діяльності інноваційних структур, підтримки малого та середнього підприємництва в Україні (регіональний аспект): наукове видання / [С. В. Глібка Ю. Є. Атаманова та ін.]; за ред. С. В. Глібка, Ю. Є. Атаманової, О. В. Черкасова. Харків: Право, 2018. 96 с.

Д. А. Кобильнік,
*к.ю.н., доцент, доцент кафедри
фінансового права Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого*

ДЕЯКІ АСПЕКТИ У ВИЗНАЧЕННІ ЗМІСТУ ЗАПИТУ КОНТРОЛЮЮЧОГО ОРГАНУ ПРО НАДАННЯ ІНФОРМАЦІЇ

Сьогодні на порядку денному постає питання щодо визначення змісту запиту контролюючого органу, що видається останнім з метою отримання інформації від суб'єктів господарювання – платників податків. Так, у ст. 19, 20 Податкового кодексу України передбачено повноваження контролюючих органів, серед яких, зокрема, визначено і право на отримання інформації від платника податків [1]. Водночас, на наше переконання, таке право не є безмежним та має підстави для реалізації і чітко визначені межі.

Як зазначено у п. 73.3 ст. 73 Податкового кодексу України контролюючі органи мають право звернутися до платників податків та інших суб'єктів інформаційних відносин із письмовим запитом про подання інформації (вичерпний перелік та підстави надання якої встановлено законом), необхідної для виконання покладених на контролюючі органи функцій, завдань, та її документального підтвердження. Такий запит підписується керівником (заступником керівника) контролюючого органу і повинен містити підстави для

надіслання запиту відповідно, із зазначенням інформації, яка це підтверджує, перелік інформації, яка запитується, та перелік документів, які пропонується надати, а також печатку контролюючого органу.

Письмовий запит про подання інформації надсилається платнику податків або іншим суб'єктам інформаційних відносин за наявності хоча б однієї з таких підстав: за результатами аналізу податкової інформації, отриманої в установленому законом порядку, виявлено факти, які свідчать про порушення платником податків податкового, валютного законодавства, законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи; для визначення рівня звичайних цін на товари (роботи, послуги) під час проведення перевірок та в інших випадках, передбачених статтею 39 цього Кодексу; виявлено недостовірність даних, що містяться у податкових деклараціях, поданих платником податків; щодо платника податків подано скаргу про ненадання таким платником податків податкової накладної покупцю або про порушення правил заповнення податкової накладної; у разі проведення зустрічної звірки; в інших випадках, визначених цим Кодексом.

Запит вважається врученим, якщо його надіслано поштою листом з повідомленням про вручення за податковою адресою або надано під розписку платнику податків або іншому суб'єкту інформаційних відносин або його посадовій особі.

Платники податків та інші суб'єкти інформаційних відносин зобов'язані подавати інформацію, визначену у запиті контролюючого органу, та її документальне підтвердження протягом 15 робочих днів з дня, що настає за днем надходження запиту (якщо інше не передбачено цим Кодексом). У разі коли запит складено з порушенням вимог, викладених в абзацах першому та другому цього пункту, платник податків звільняється від обов'язку надавати відповідь на такий запит [1].

Системний аналіз наведених положень Податкового кодексу України дозволяє стверджувати, що запит контролюючого органу має у своєму змісті обов'язкові складові. До кола останніх, у тому

числі, необхідно включати конкретні підстави для направлення. На наш погляд, за змістом п. 73.3 ст. 73 Податкового кодексу України, поняття «підстава» має тлумачитися не як просте нумераційне позначення підпункту статті 73 цього кодифікованого акта, а як обставини, що в цих підпунктах розкриваються та мають об'єктивно існувати. На підтвердження наведеної позиції свідчить також і зміст абзацу другого пункту 73.3 статті 73 Податкового кодексу України, де зазначено : «Такий запит підписується керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу і повинен містити: 1) підстави для надіслання запиту відповідно до цього пункту, із зазначенням інформації, яка це підтверджує». Іншими словами, «підставою» в досліджуваних нормах кодексу слід розуміти не порядковий номер підпункту пункту статті, а безпосередню інформацію, відомості та інші обставини, що мають об'єктивно існувати. Відтак можемо констатувати, якщо що у запиті контролюючого органу не вказано в рамках яких саме заходів та на підставі якої податкової інформації контролюючими органами встановлено факти, що свідчать про недостовірність визначення підприємством даних податкових зобов'язань/кредиту по взаєморозрахунках з контрагентами, на підставі яких відомостей або документів були встановлені такі факти як відсутність реального придбання/продажу із зазначеними контрагентами тощо, платник податків звільняється від обов'язку надавати відповідь на запит. Однак, для справедливого вкладу матеріалу позначимо, що контролюючі органи дотримуються діаметрально протилежної позиції, про що свідчать численні звернення платників податків до суду [2; 3; 4].

Таким чином вважаємо, що п. 73.3. ст. 73 Податкового кодексу України передбачає, що умовою звернення контролюючих органів із запитом до платників податків та інших суб'єктів інформаційних відносин є об'єктивна наявність у контролюючого органу визначених в підпунктах обставин, які в подальшому будуть використані як підстава для реалізації права на звернення із запитом. Отже, запит контролюючого органу має містити:

(1) підпис керівника (заступником керівника) контролюючого органу;

(2) підстави для надіслання запиту відповідно, із зазначенням інформації, яка це підтверджує;

(3) перелік інформації, яка запитується, та перелік документів, які пропонуються надати;

(4) печатку контролюючого органу.

Щодо такої складової як підстава направлення запиту, то абзац 3 п.73.3 ст. 73 ПК України чітко їх перелік:

1) за результатами аналізу податкової інформації, отриманої в установленому законом порядку, виявлено факти, які свідчать про порушення платником податків податкового, валютного законодавства, законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи;

2) для визначення відповідності умов контрольованої операції принципу «витягнутої руки» під час здійснення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням відповідно до статті 39 цього Кодексу та/або для визначення рівня звичайних цін у випадках, визначених цим Кодексом;

3) виявлено недостовірність даних, що містяться у податкових деклараціях, поданих платником податків;

4) щодо платника податків подано скаргу про ненадання таким платником податків: податкової накладної покупцю або про допущення продавцем товарів/ послуг помилок при зазначенні обов'язкових реквізитів податкової накладної, передбачених пунктом 201.1 статті 201 цього Кодексу, та/або порушення продавцем/покупцем граничних термінів реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних податкової накладної та/або розрахунку коригування;

акцизної накладної покупцю або про порушення порядку заповнення та/або порядку реєстрації акцизної накладної;

5) у разі проведення зустрічної звірки.

Кожна з вказаних підстав має буди детально визначена та містити конкретну інформацію щодо виявлених невідповідностей чи порушень платника податків.

Література

1. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № . URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Постанова Харківського апеляційного адміністративного суду від 12 верес. 2018 р. у справі № 820/6356/17. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/76545736>.
3. Постанова Харківського апеляційного адміністративного суду від 17 трав. 2018 р. у справі № 820/369/18. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/74172742>.
4. Постанова Харківського апеляційного адміністративного суду від 30 трав. 2018 р. у справі № 820/420/18. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/74455505>.

Д. С. Коритін,

*здобувач НДІ правового забезпечення
інноваційного розвитку НАПрН України*

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ НА РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Аналіз діяльності суб'єктів малого бізнесу свідчить про низький рівень майнового забезпечення та що значна кількість створених малих та середніх підприємств не може почати свою роботу через відсутність достатнього статутного капіталу, сировини і матеріалів, кваліфікації, досвіду при виконанні робіт або наданні послуг. Фактично з метою уникнення диспропорцій між самостійними і економічно розвинутими суб'єктами господарювання та здатними до освоєння державної допомоги вона надається окремим суб'єктам господарювання. Разом з тим, у цьому напрямі здійснювалися дослідження науковцями правниками [1], в тому числі в окремих галузях господарської діяльності – С. В. Глібком [2], М. В. Семеновою [3], А. В. Стріжковою [4].